

Утверждено
на заседании
Комитета образовательных программ
от 25.05.2025, протокол №6

Программа экзамена для поступления в резидентуру

По образовательной программе 7R01104 – «Гастроэнтерология (взрослая, детская)»

Срок обучения 2 года

Кафедра «Терапии ПВО»

Программа экзамена для поступления в резидентуру по образовательной программе 7R01104 - «Гастроэнтерология взрослая, детская»
срок обучения 2 года,
обсуждена на заседании кафедры «Терапии ПВО»
Заведующий кафедрой К.А. Зордина

Вопросы общего раздела

1. Анатомо-физиологические особенности пищевода в норме и при патологии; возрастные особенности.
2. Анатомо-физиологические желудка в норме и при патологии; возрастные особенности.
3. Анатомо-физиологические особенности кишечника в норме и при патологии; возрастные особенности.
4. Анатомо-физиологические особенности желчного пузыря и желчевыводящих путей в норме и при патологии; возрастные особенности.
5. Анатомо-физиологические особенности поджелудочной железы в норме и при патологии; возрастные особенности.
6. Анатомо-физиологические печени особенности в норме и при патологии; возрастные особенности.
7. Общие, скрининговые, функциональные методы исследования в гастроэнтерологии, клинико-диагностическое значение, показания к их использованию.
8. Иммунологические, иммуноферментные, генетические методы исследования в гастроэнтерологии, клинико-диагностическое значение, показания к их использованию
9. Лучевые методы (рентгенография, УЗИ КТ, МРТ) исследования в гастроэнтерологии, клинико-диагностическое значение, показания к их использованию
10. Эндоскопические методы исследования в гастроэнтерологии, клинико-диагностическое значение, показания к их использованию.
11. Диагностические методы выявления инфицирования *Helicobacter pylori* и проведение контроля эрадикации.
12. Показания к биопсии, противопоказания и осложнения биопсии, значение биопсии для цитологической, морфологической диагностики заболеваний ЖКТ и печени.
13. Основные синдромы заболеваний органов пищевода: дисфагия, боль за грудиной, изжога, срыгивание, пищеводное кровотечение.
14. Основные синдромы заболеваний желудка, кишечника, поджелудочной железы: боль в животе, желудочная диспепсия, кишечная диспепсия, изжога, тошнота, рвота, желтуха, желудочно-кишечное кровотечение, гепатосplenомегалия, мальдигистия, мальабсорбция.
15. Основные синдромы заболеваний печени, желчного пузыря, желчевыводящих путей: холестаз, цитолитический, печеночно-клеточной недостаточности, портальной гипертензии, асцит, желтуха, диффузное изменение печени, объемное образование в печени.

Вопросы частного раздела

1. Гастроэзофагальная рефлюксная (ГЭРБ) болезнь. Классификация. Клинические проявления. Осложнения. Лабораторно-инструментальная диагностика. Рациональная терапия.
2. Хронические гастриты, дуодениты. Классификация гастритов. Современные методы диагностики и лечения, дифференциальный диагноз хронического гастрита.
3. Язвенная болезнь двенадцатиперстной кишки. Критерии диагноза. Клинические проявления. Диагностические критерии. Консенсус по лечению хеликобактерно-ассоциированных заболеваний ЖКТ.
4. Дискинезия желчного пузыря. Классификация. Основные симптомы. УЗИ методы диагностики дискинезии желчного пузыря. Современные методы лечения.
5. Хронический холецистит. Классификация. Основные симптомы. УЗИ диагностика хронического холецистита, ретроградная холангиопанкреатография. Современные методы лечения. Производные урсодезоксихолевой кислоты.
6. Хронический панкреатит. Классификация хронического панкреатита. Клинико-диагностические критерии заболевания. Биохимические маркеры хронического панкреатита. Копрограмма. Инструментальные методы исследования: УЗИ, КТ, МРТ, РХПГ.
7. Лечение хронического панкреатита. Рациональные принципы диетотерапии. Основные группы препаратов.
8. Неспецифический язвенный колит. Особенности клиники. Кишечные и внекишечные проявления заболевания. Современная лечебная тактика.
9. Болезнь Крона. Клинико-диагностические проявления заболевания. Лабораторно-инструментальные методы диагностики. Лечение.
10. Синдром раздраженного кишечника (СРК). Классификация. Клинические проявления. Лабораторная и инструментальная диагностика. Рациональная терапия.
11. Лекарственный, токсический, алкогольные гепатиты. Критерии диагностики. Основные принципы терапии.
12. Неалкогольная жировая болезнь печени, жировой гепатоз. Критерии диагностики. Основные принципы терапии.
13. Холестаз беременных. Патогенез. Критерии диагностики. Основные принципы терапии. Показания к прерыванию беременности.
14. Острая жировая дистрофия печени. Критерии диагностики. Основные принципы терапии. Показания к прерыванию беременности.
15. HELLP–синдром. Патогенез. Критерии диагностики. Основные принципы терапии. Показания к прерыванию беременности.
16. Вирусные гепатиты. Классификация вирусных гепатитов. Клинические проявления вирусных гепатитов. Основные синдромы.

17. Биохимические маркеры вирусных гепатитов. ИФА, ПЦР-диагностика вирусных гепатитов.
18. Осложнения вирусных гепатитов.
19. Лечение вирусных гепатитов.
20. Основные принципы немедикаментозного лечения болезней органов пищеварения. Основы рационального питания.

Рекомендуемая литература

Основная литература:

1. Ивашкин В. Т.. Лапина Т. Л, Гастроэнтерология. Национальное руководство. - М.: ГЭОТАР-Медиа, 2018. - 464 с.
<https://www.rosmedlib.ru/book/ISBN9785970444061.html>
2. Маколкин В.И., СМ. Овчаренко, В.А. Сулимов, Внутренние болезни. Учебник. 6-е изд., перераб. и доп.- М.: ГЭОТАР - МЕДИА, 2017. 768 стр.
3. Циммерман Я.С. Гастроэнтерология. Руководство. 2-е изд., перераб. и доп. – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2015, 816 стр.
<https://www.rosmedlib.ru/book/ISBN9785970432730.html>
4. Шабалова.Н. П. Детская гастроэнтерология: руководство для врачей – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: МЕДпресс-информ, 2019. – 792 с.
<https://medknigaservis.ru/wp-content/uploads/2019/01/NF0012435.pdf>

Дополнительная литература:

1. Клинические протоколы диагностики и лечения РК. www.rcrz.kz
2. Петров, В. И. Клиническая фармакология и фармакотерапия в реальной врачебной практике: мастер-класс [Электронный ресурс]: учеб. / В. И. Петров В, - М.: ГЭОТАРМедиа, 2015. — 880 с.
<http://www.studentlibrary.ru/booWISBN9785970435052.html>
3. В.И. Покровский. Общая эпидемиология с основами доказательной медицины. Руководство к практическим занятиям: учеб. пособие. -2-е изд., испр. и доп. - М.: ГЭОТАР-Медиа, 2017. - 496 с.
<http://www.studentlibrary.rwbooldISBN9785970442555.html>

Бекітілді

Білім беру бағдарламалары Комитетінің
2025 жылғы 25 мамырдағы отырысында,
№6 хаттама

Резидентураға түсуге арналған емтиханның бағдарламасы

7R01104 – «Ересектердің, балалардың гастроэнтерологиясы» білім беру бағдарламасы бойынша

Оқу мерзімі 2 жыл

Ішкі аурулар кафедрасы

Білім беру бағдарламасы бойынша резидентураға түсуге арналған емтиханның
бағдарламасы 7R01104 – «Ересектердің, балалардың гастроэнтерологиясы»,
оку мерзімі 2 жыл

Ішкі аурулар кафедраның отырысында талқыланды

Кафедраның менгерушісі К.А. Зордина

Жалпы бөлімнің сұрақтары:

1. Өңештің анатомиялық-физиологиялық ерекшеліктері қалыпты және патологиямен; жас ерекшеліктері.
2. Асқазанның анатомиялық-физиологиялық ерекшеліктері қалыпты және патологиямен; жас ерекшеліктері.
3. Ішектің анатомиялық-физиологиялық ерекшеліктері қалыпты және патологиямен; жас ерекшеліктері.
4. Өт қабы мен өт жолдарының анатомиялық – физиологиялық ерекшеліктері қалыпты және патологиямен; жас ерекшеліктері.
5. Ұйқы безінің анатомиялық-физиологиялық ерекшеліктері қалыпты және патологиямен; жас ерекшеліктері.
6. Қалыпты және патологиядағы бауырдың анатомиялық-физиологиялық ерекшеліктері; жас ерекшеліктері
7. Гастроэнтерологиядағы жалпы, скринингтік, функционалдық зерттеу әдістері, клиникалық-диагностикалық маңызы, оларды қолдану көрсеткіштері.
8. Гастроэнтерологиядағы иммунологиялық, ферменттік иммундық талдау, генетикалық зерттеу әдістері, клиникалық-диагностикалық маңызы, қолдану көрсеткіштері
9. Гастроэнтерологиядағы радиациялық әдістер (рентгенография, УДЗ, КТ, МРТ), клиникалық-диагностикалық маңызы, оларды қолдану көрсеткіштері
10. Гастроэнтерологиядағы эндоскопиялық зерттеу әдістері, клиникалық-диагностикалық маңызы, қолдану көрсеткіштері
11. *Helicobacter pylori* инфекциясын анықтаудың диагностикалық және эрадикацияны бақылау әдістері
12. Биопсияға көрсеткіштер, биопсияға қарсы көрсеткіштер мен асқынулар, асқазан-ішек жолдары мен бауыр ауруларын цитологиялық, морфологиялық диагностикалау үшін биопсияның маңызы
13. Өңеш ауруларының негізгі синдромдары: дисфагия, кеудедегі ауырсыну, жүрек айнуы, регургитация, өңештен қан кету
14. Асқазан, ішек, ұйқы безі ауруларының негізгі синдромдары: іштің ауыруы, асқазанның диспепсиясы, ішек диспепсиясы, қыжыл, жүрек айнуы, құсу, сарғаю, асқазан-ішектен қан кету, гепато-спленомегалия, мальдигистия, мальабсорбция
15. Бауыр, өт қабы, өт шығару жолдары ауруларының негізгі синдромдары: холестаз, цитолитикалық, гепатоцеллюлярлық жеткіліксіздік, порталдың гипертензия, асцит, сарғаю, бауырдағы диффузды өзгерістер, бауырдағы көлемді түзіліс

Жеке бөлімнің сұрақтары:

1. Гастроэзофагеальды рефлюкс (ГЭРБ) ауруы. Классификация. Клиникалық көріністері. Асқынулар. Зертханалық және аспаптық диагностика. рационалды терапия
2. Созылмалы гастрит, дуоденит Гастрит классификациясы. Созылмалы гастрит диагностикасы мен емдеудің заманауи әдістері, дифференциалды диагностикасы

3. Он екі елі ішектің ойық жарасы. Диагностика критерийлері. Клиникалық көріністері. Диагностикалық критерийлер. Асқазан-ішек жолдарының Хеликобактериямен байланысты ауруларын емдеу бойынша консенсус
4. Өт қабының дискинезиясы. Классификация. Негізгі белгілері. Өт қабының дискинезиясын диагностикалаудың ультрадыбыстық әдістері. Қазіргі заманғы емдеу әдістері
5. Созылмалы холецистит. Жіктелуі. Негізгі белгілері. Созылмалы холециститтің ультрадыбыстық диагностикасы, ретроградты холангиопанкреатография. Қазіргі заманғы емдеу әдістері. Урсодезоксихол қышқылының туындылары
6. Созылмалы панкреатит. Созылмалы панкреатиттің жіктелуі. Аурудың клиникалық диагностикалық критерилері. Созылмалы панкреатиттің биохимиялық маркерлері. Копрограмма. Аспаптық зерттеу әдістері: УДЗ, КТ, МРТ, РХПГ
7. Созылмалы панкреатитті емдеу. Диетотерапияның рационалды принциптері. Дәрілік заттардың негізгі топтары
8. Бейспецификалық ойық жаралы колит. Клиниканың ерекшеліктері. Аурудың ішектік және ішектен тыс көріністері. Қазіргі заманғы медициналық тактика
9. Крон ауруы. Аурудың клиникалық-диагностикалық көріністері. Зертханалық және аспаптық диагностика әдістері. Емдеу
10. Тітіркенген ішек синдромы (CPK). Классификация. Клиникалық көріністері. Зертханалық және аспаптық диагностика. Рационалды терапия
11. Дәрілік, токсикалық, алкогольдік гепатит. Диагностикалық критерийлер. Терапияның негізгі принциптері
12. Бауырдың алкогольсіз майлы ауруы, майлы гепатоз. Диагностикалық критерийлер. Терапияның негізгі принциптері
13. Жүктілік кезіндегі холестаз. Патогенез. Диагностикалық критерийлер. Терапияның негізгі принциптері. Жүктілікті тоқтатуға көрсеткіштер
14. Бауырдың жедел майлы дистрофиясы. Диагностикалық критерийлер. Терапияның негізгі принциптері. Жүктілікті тоқтатуға көрсеткіштер
15. HELLP – синдром. Патогенез. Диагностикалық критерийлер. Терапияның негізгі принциптері. Жүктілікті тоқтатуға көрсеткіштер
16. Вирусные гепатиты. Классификация вирусных гепатитов. Клинические проявления вирусных гепатитов. Основные синдромы
17. Вирусты гепатиттің биохимиялық маркерлері. ИФА, вирустық гепатиттің ПТР диагностикасы
18. Вирусты гепатиттің асқынуы
19. Вирусты гепатитті емдеу
20. Асқорыту жүйесі ауруларын дәрілік емес емдеудің негізгі принциптері. Рационалды тамақтану негіздері

Ұсынылатын әдебиет

Негізгі әдебиет:

1. Ивашкин В. Т.. Лапина Т. Л, Гастроэнтерология. Национальное руководство. - М.: ГЭОТАР-Медиа, 2018. - 464 с.

<https://www.rosmedlib.ru/book/ISBN9785970444061.html>

2. Маколкин В.И., СМ. Овчаренко, В.А. Сулимов, Внутренние болезни. Учебник.

6-е изд., перераб. и доп.- М.: ГЭОТАР - МЕДИА, 2017. 768 стр.

3. Циммерман Я.С. Гастроэнтерология. Руководство. 2-е изд., перераб. и доп. – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2015, 816 стр.

<https://www.rosmedlib.ru/book/ISBN9785970432730.html>

4. Шабалова.Н. П. Детская гастроэнтерология: руководство для врачей – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: МЕДпресс-информ, 2019. – 792 с.

<https://medknigaservis.ru/wp-content/uploads/2019/01/NF0012435.pdf>

Қосымша әдебиет:

1. Клинические протоколы диагностики и лечения РК. www.rcrz.kz

2. Петров, В. И. Клиническая фармакология и фармакотерапия в реальной врачебной практике: мастер-класс [Электронный ресурс]: учеб. / В. И. Петров В, - М.: ГЭОТАРМедиа, 2015. — 880 с.

<http://www.studentlibrary.ru/booWISBN9785970435052.html>

3. В.И. Покровский. Общая эпидемиология с основами доказательной медицины. Руководство к практическим занятиям: учеб. пособие. -2-е изд., испр. и доп. - М,: ГЭОТАР-Медиа, 2017. - 496 с.

<http://www.studentlibrary.rwbooldISBN9785970442555.html>